

Autor si zvolil téma konce války v Brandýse a Staré Boleslavi, kterému v odborné literatuře byla věnována dosud jen okrajová pozornost.

Práce je členěna do sedmi základních kapitol, mezi nimiž vlastní jádro tvoří kapitoly 4-7. V úvodu autor seznamuje s prameny a literaturou. Využil všechny relevantní archivní materiály SOA Praha-východ, ABS MV ČR, NA, oblastního musea Praha-východ a kronik a pamětních knih. Vedle toho uskutečnil pět rozhovorů s pamětníky. Analýzou všech těchto materiálů vytvořil kroniku událostí května 1945, která tvoří pátou kapitolu práce. Na kroniku navazuje kapitola, kde jsou analyzovány základní otázky, které v roce 1945 určovaly květnový život obou lokalit – pobyt Rudé armády a Němců.

V úvodní kapitole autor charakterizoval obě lokality ze správně-historického vývoje, uvedl jejich národnostní strukturu před válkou, takže je studie dobře ukotvena v širším historickém kontextu. Velkým kladem práce je její „zalidnění“, a to ať se jedná o odbojáře, funkcionáře nebo oběti války. Pamětnická svědectví jsou v mezích možností verifikována a obraz, který práce podává, je plastický a přitom velice střízlivý. Autor má pravdu, když tvrdí, že skutečnost, že ve sledovaných lokalitách nedocházelo k tvrdým bojům, ačkoli že jednalo o důležitý dopravní a správní uzel, neznamená, že se zde nic nedělo. Sám to přesvědčivě vyvrátil. Nakonec i sám počet obětí hovoří sám za sebe. Práce obsahuje řadu tabulek, kde jsou události kvantifikovány, a to jak v případě již zmíněných obětí, tak i v otázce „odsunu“. Zmapování činnosti a podoby zdejšího internačního a posléze sběrného tábora je navíc odhalením v podstatě neznámé kapitoly místních dějin.

Studie je opatřena rovněž kvalitní fotografickou přílohou. Postrádala jsem pouze malou mapku regionu.

Jakubovi Potměšilovi se rozhodně podařilo napsat velice kvalitní studii, která zaslouží po drobných jazykových úpravách publikaci. Práci hodnotím jako výbornou.

Doc.PhDr. Alena Míšková, PhD.